

Związki małe i duże dawnych pruszczań z innymi populacjami

Analiza zróżnicowania morfologicznego populacji pruszczańskich, opisująca podobieństwa i różnice między grupami na podstawie pomiarów czaszek mężczyzn i kobiet, wykazała, że **ludność pochowana na trzech cmentarzyskach PG 10, PG 7 i PG 5 była blisko ze sobą powiązana!** Szczególnie bliskie związki łączyły ludność z jednoczasowych cmentarzysk PG 10 i PG 7, zarówno kobiety, jak i mężczyzn (ryc. 1, 2). Populacja z cmentarzyska PG 5 nieco odbiegała od tych dwóch grup, w niewielkim jednak stopniu. Ze względu na późniejsze datowanie tego cmentarzyska i układ tych populacji na dendrogramie można odnieść wrażenie, że na cmentarzysku PG 5 zostali pochowani „wnukowie” ludności pogrzebanej na PG 10 i PG 7.

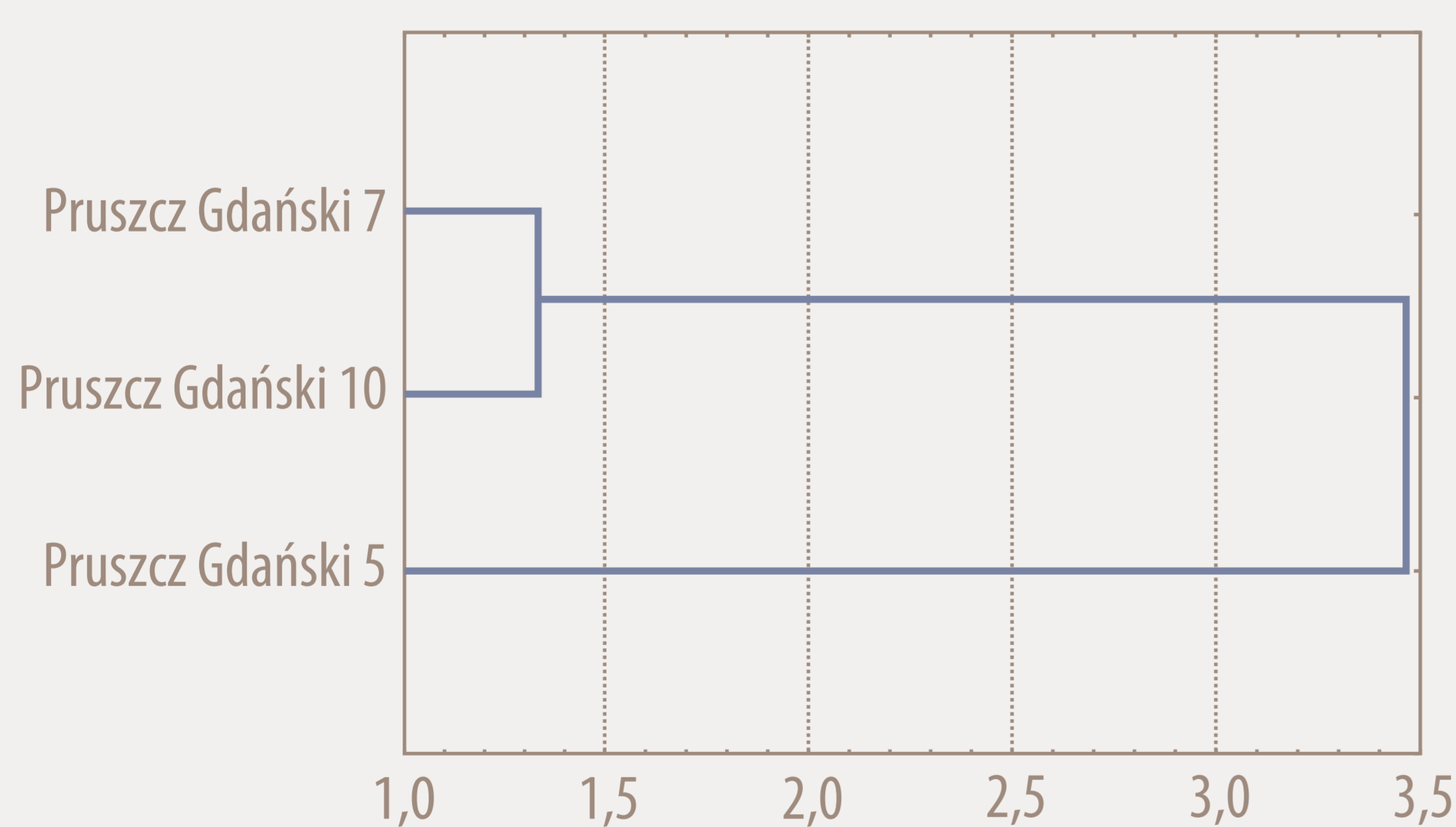
Badania te dowiodły również, że **potomkowie ludności zamieszkującej Pruszcz Gdański w okresie wpływów rzymskich brali udział w budowaniu i rozwoju Gdańska!** Z porównania dawnych pruszczań z innymi populacjami wynika, że przez kolejne 600 lat na Pomorzu Wschodnim **występowała ciągłość osadnicza!** Potomkowie dawnych pruszczań byli wśród pierwszych gdańszczan. Największe podobieństwo do średniowiecznych gdańszczan widać w przypadku mężczyzn z cmentarzysk PG 7 i PG 5.

Jednocześnie **mężczyźni z Pruszcza Gdańskiego wykazali bliskie związki z grupami kultury wielbarskiej.** Jednak powiązania te były zupełnie różne. **Mężczyźni z najstarszego cmentarzyska PG 10 zdecydowanie różnili się** od swoich sąsiadów. W przeciwieństwie do mężczyzn z PG 7 i PG 5, w ich przypadku dostrzegalne było bardzo bliskie podobieństwo tylko z grupą z Weklic. Obie te grupy, o nieco odmiennej charakterystyce

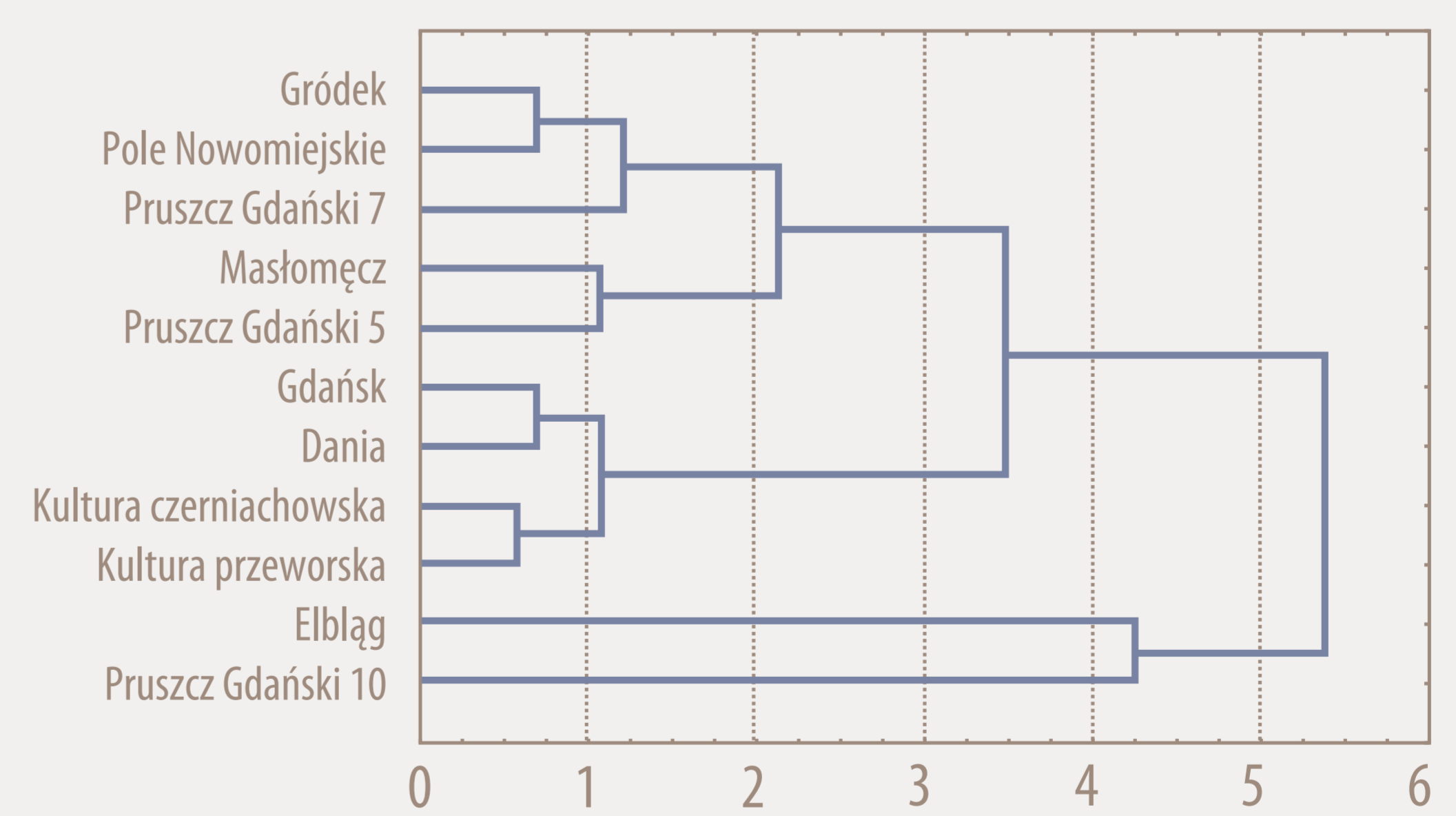
morfologicznej, odstawały od pozostałych, co mogło wynikać z kontaktów z ludami Szwecji na początku pierwszego tysiąclecia. Z kolei mężczyźni z cmentarzysk PG 7 i PG 5 wykazali duże podobieństwo z ówczesnymi mężczyznami z Masłomęcza, Gródka i Pola Nowomiejskiego (Elbląg). Ponadto mężczyźni z PG 7 wykazali silne związki z ludnością z Danii (ryc. 3).

Zupełnie inaczej wyglądały relacje kobiet. **Pruszczanki kultury wielbarskiej wykazały podobieństwo głównie do lokalnej ludności Pomorza,** a następnie do średniowiecznych gdańszczanek i – co ciekawe – do gdańszczanek z okresu nowożytnego. Natomiast w pierwszych wiekach naszej ery całkowicie różniły się od swoich wielbarskich koleżanek. W przypadku kobiet z PG 7, podobnie jak u mężczyzn, wystąpiły wyraźne kontakty z ludnością z Danii. Dopiero kobiety z PG 5 wykazały powiązania z kobietami z bliskiego Elbląga czy z dalszego Gródka i Masłomęcza (ryc. 4).

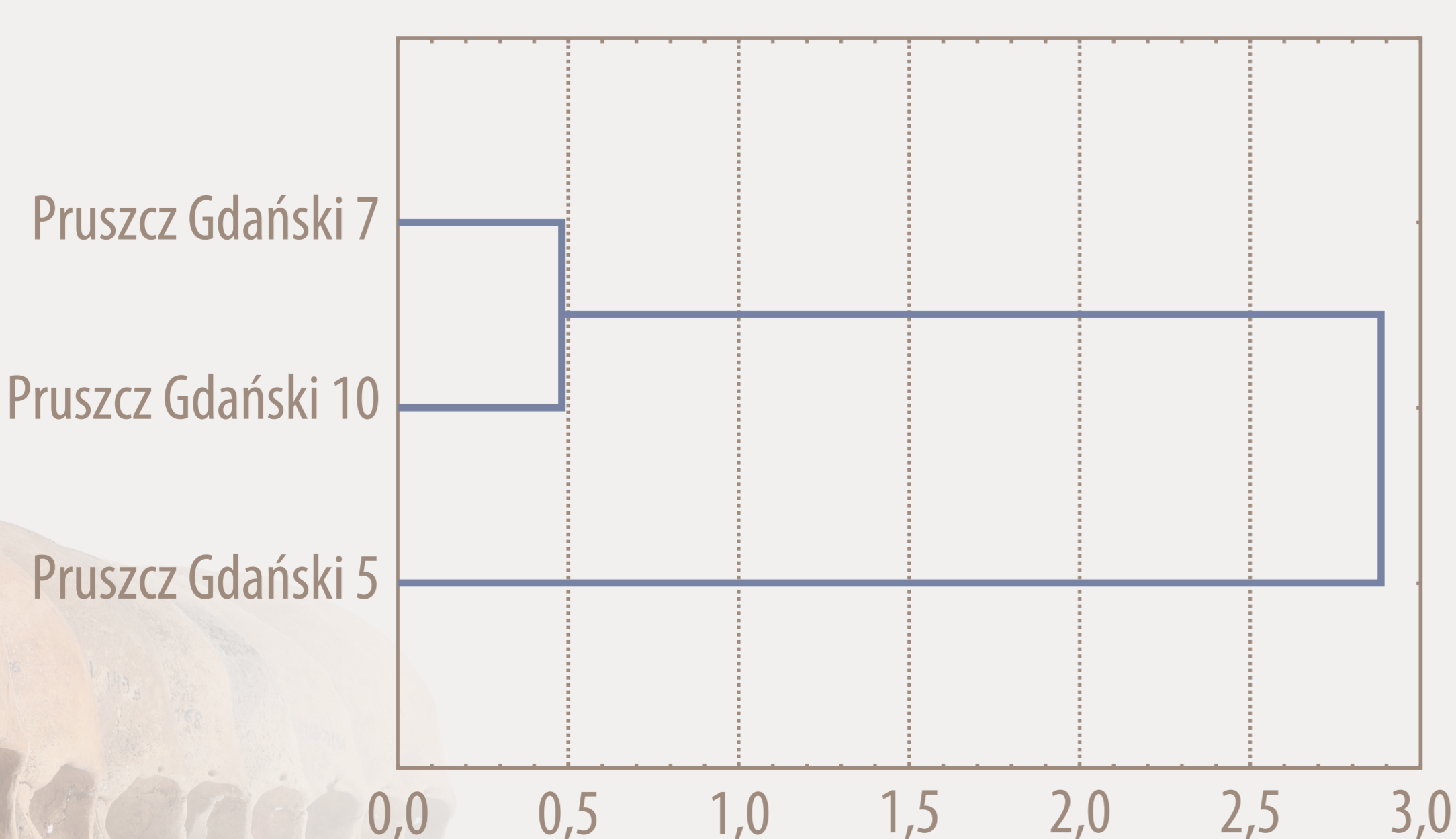
Zatem część mężczyzn z Pruszcza Gdańskiego najprawdopodobniej przywędrowała z północy, głównie z Półwyspu Skandynawskiego, może z innymi grupami gockimi. Dodatkowo pewna część przybyła również z Półwyspu Jutlandzkiego, być może przez tereny dzisiejszych Niemiec. Następnie te nowe grupy zasymilowały się z lokalną ludnością. Co ciekawe, część potomków tej wymieszanej populacji musiała powędrować dalej na południowy wschód, na prawą stronę Wisły. Natomiast pruszczanki wykazały zdecydowanie mniejszą dynamikę w przemieszczaniu się, przede wszystkim pochodziły z lokalnej społeczności i były autochtonkami, to właśnie z nimi nowo przybyli mężczyźni wchodzili w związki. Z kolei potomkowie wszystkich pruszczań brali udział w budowaniu nowego, średniowiecznego świata, i to w bliskim sąsiedztwie (ryc. 5, 6).

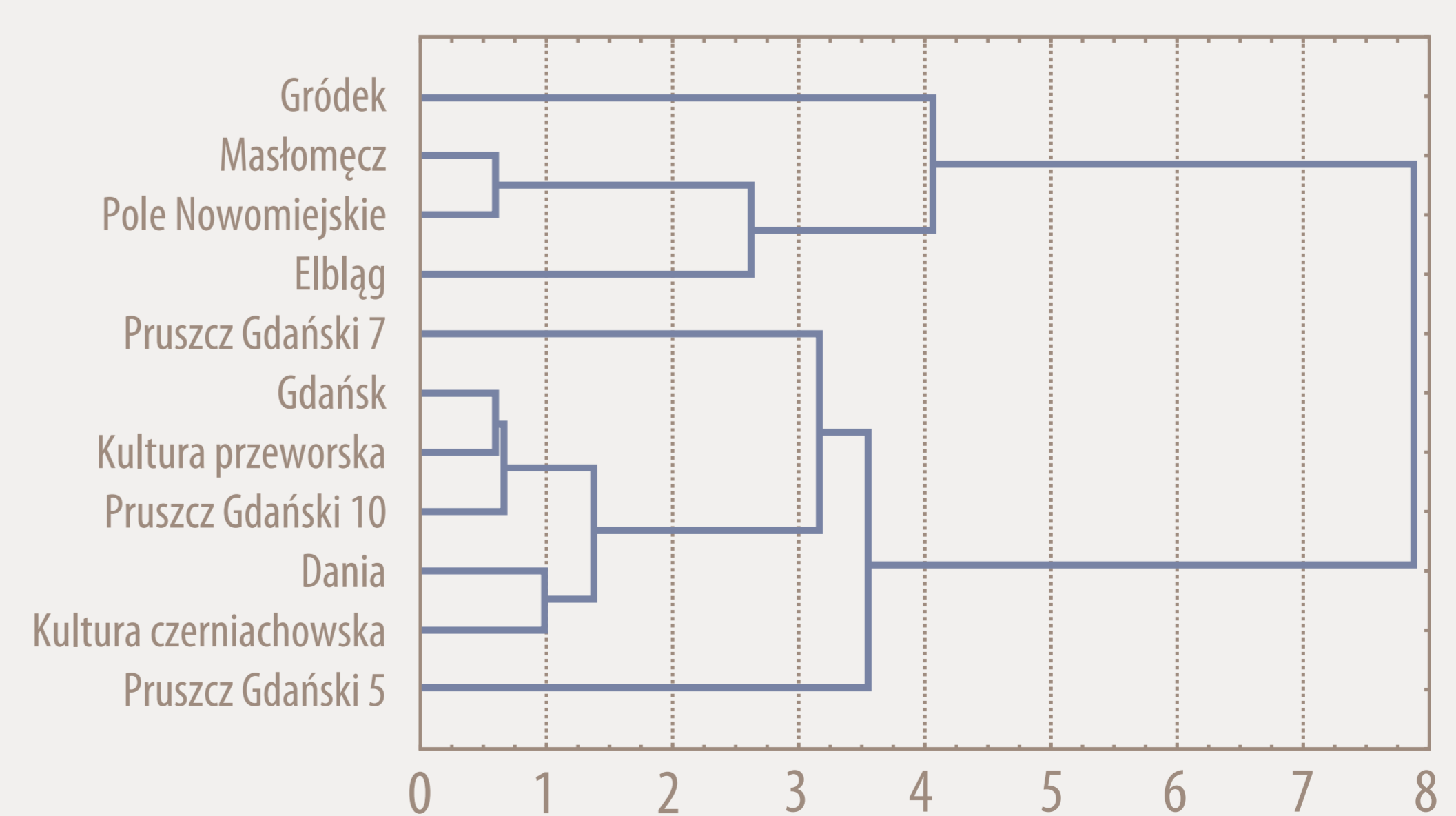
Ryc. 1. Podobieństwo męskich grup z Pruszcza Gdańskiego, kultura wielbarska.

Ryc. 3. Podobieństwo męskich grup z Pruszcza Gdańskiego i okolic oraz wybranych populacji z północy i wschodu.

Ryc. 2. Podobieństwo żeńskich grup z Pruszcza Gdańskiego, kultura wielbarska.

Ryc. 4. Podobieństwo żeńskich grup z Pruszcza Gdańskiego i okolic oraz wybranych populacji z północy i wschodu.

